

BEVOLKINGSPROGNOSE GEMEENTE GRONINGEN 2014-2029

In januari 2015 zal de gemeente Groningen naar verwachting meer dan 200.000 inwoners hebben. De stad zal hoogstwaarschijnlijk een paar maanden eerder over deze grens gaan vanwege de inschrijving van studenten.

Tot 2024 groeit de bevolking van de gemeente Groningen naar 220.000 inwoners en zal naar verwachting doorgroeien naar bijna 230.000 inwoners in 2029. Deze groei betekent vooral dat het aantal 65-plussers sterk zal stijgen.

In dit vlugschrift leest u de voornaamste bevindingen van de bevolkingsprognose 2014-2029.

Veronderstellingen voor de bevolkingsprognose

Momenteel is er veel onzekerheid over bijvoorbeeld de toekomstige economische ontwikkeling en de woningbouwprogrammering. Dit maakt het moeilijk om plausibele veronderstellingen te maken voor de ontwikkeling van de bevolking.

De ontwikkeling van het aantal woningen loopt als een rode draad door de bevolkingsprognose van de gemeente Groningen. Deze factor oefent een sterke invloed uit op de ontwikkeling van het inwonertal. Verder hebben we veronderstellingen voor de toekomst opgesteld voor geboorte, sterfte, buitenlandse- en binnenlandse migratie. Een gedetailleerde beschrijving van de gehanteerde aannames is op te vragen bij Onderzoek en Statistiek Groningen.

Demografische factoren en bevolkingsontwikkeling

Bevolkingsontwikkelingen worden grotendeels bepaald door geboorte, sterfte, immigratie en emigratie. Geboorte- en sterftcijfers en interregionale en intergemeentelijke verhuisstromen zijn niet eenvoudig te voorspellen. Deze hangen namelijk sterk samen met sociaal-culturele en economische ontwikkelingen. Bevolkingsprognoses zijn daarom met onzekerheden omgeven. Dit maakt voorspellen, vooral op een langere termijn, erg lastig. Prognoses hebben daarom tegenwoordig steeds meer het karakter van een vooruitberekening van de trends, zonder dat daarbij gesteld wordt dat die ook de meest waarschijnlijke ontwikkeling geven. Er zijn dus ook andere richtingen denkbaar.

Woningbouwplanning en bevolkingsontwikkeling

Wat is de invloed van woningbouw op de Groningse bevolkingsontwikkeling? Om dit te laten zien, hebben we twee scenario's doorgerekend: een scenario zonder woningbouw en een scenario op basis van de huidige woningbouwplanning.

Scenario 1: geen woningbouw

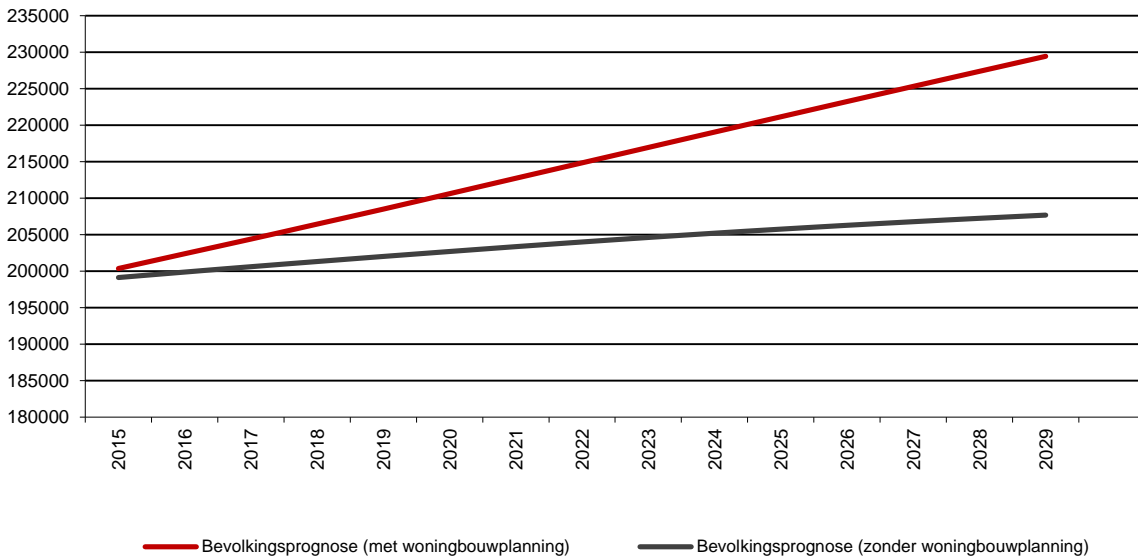
Het geen-woningbouw-scenario laat zien wat er gebeurt met het inwoneraantal als er niet meer gebouwd wordt in de gemeente Groningen. Bevolkingsaantallen kunnen zich dan alleen ontwikkelen door natuurlijke aanwas of krimp. Volgens dit scenario zal de bevolking van Groningen nog groeien tot bijna 208.000 inwoners in 2029, een toename van 9.300 inwoners ten opzichte van 1 januari 2014 (figuur 1).

Scenario 2: woningbouwplanning

In het tweede scenario wordt uitgegaan van de huidige, door marktpartijen ontwikkelde plannen voor woningbouw. In die plannen staan voor de komende vijftien jaar gemiddeld 600 woningen per jaar gepland (nieuwbouw).

Volgens dit scenario zal de Groningse bevolking de komende vijftien jaar groeien tot bijna 230.000 (figuur 1). Natuurlijke aanwas blijft hierbij een constante groeifactor. Ook een positief migratiesaldo zal bijdragen aan de groei van de Groningse bevolking.

Figuur 1: Bevolkingsontwikkeling gemeente Groningen volgens twee scenario's

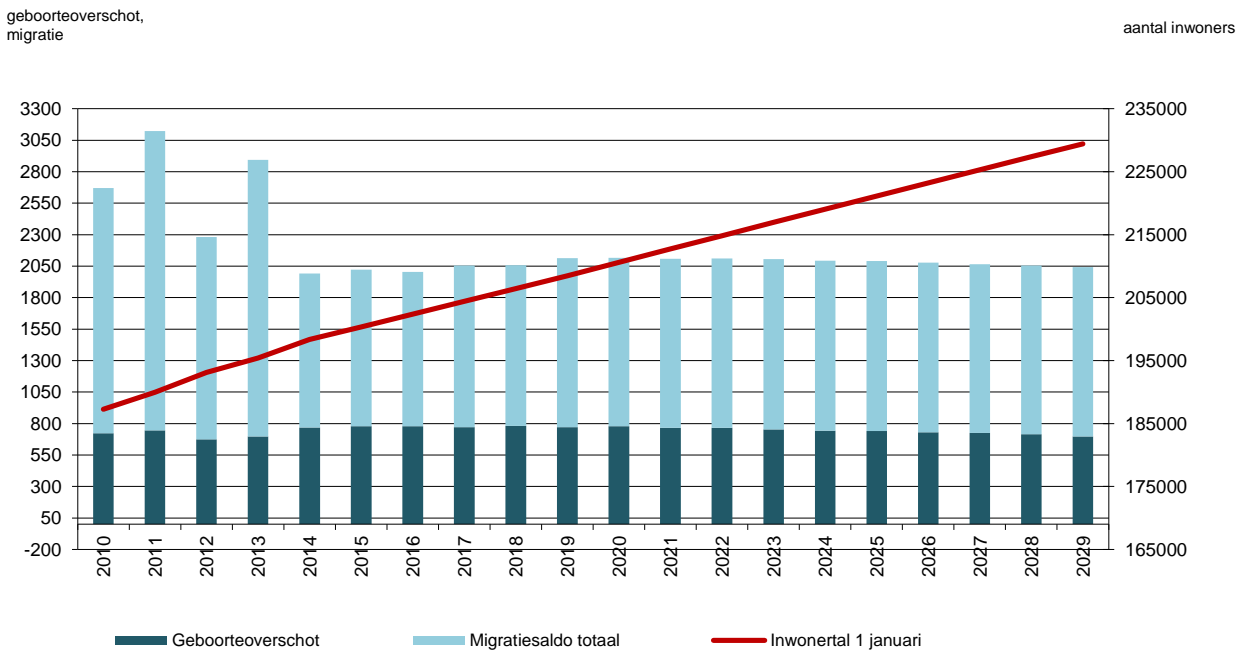
Bevolkingsprognose omhoog bijgesteld

Ten opzichte van onze vorige prognose (2013-2028) is de bevolking van Groningen in 2020 met ruim 3.300 omhoog bijgesteld en die voor 2029 met ruim 11.000. De bijstelling komt voornamelijk door een hoger migratiesaldo, dat is het verschil tussen immigratie en emigratie. De migratiesaldi zullen tussen 2014 en 2029 naar verwachting uitkomen op een gemiddelde van 1.300 per jaar. De natuurlijke aanwas (het verschil tussen geboorte en sterfte) blijft met gemiddeld 750 per jaar een belangrijke bepalende factor voor de bevolkingsontwikkeling.

Vanaf 2009 is Groningen sterk gegroeid: van 184.279 op 1 januari 2009 naar 198.361 op 1 januari 2014. Dit is een groei van ruim 14.000 in 5 jaar. We veronderstellen dat Groningen tussen 2014 en 2029 met ongeveer 31.000 gaat groeien. Deze ontwikkeling is gezien de zeer sterke groei in de afgelopen jaren niet onwaarschijnlijk.

De bovengenoemde ontwikkelingen hebben we in figuur 2 grafisch weergegeven.

Figuur 2: Natuurlijke aanwas, migratiesaldo, totaal aantal inwoners, 2010-2029 (prognose vanaf 2015)

Geboorteprognose: uitstel van het krijgen van kinderen

Tussen januari 2013 en januari 2014 zijn in Groningen 1.997 kinderen geboren; dat is het laagste aantal sinds 2008. Ook in 2012 daalde het aantal geboorten. Het aantal vrouwen in de leeftijdsgroep 29 tot en met 34 jaar (de leeftijdsgroep waarin de meeste vrouwen hun kinderen krijgen), is nagenoeg hetzelfde gebleven. Dit lijkt dus geen verklaring voor de daling in het aantal geboortes. Het aantal geboorten kan mede als gevolg van de economische crisis gedaald zijn. De vervulling van een kinderwens wordt volgens demografen uitgesteld in tijden van economische onzekerheid (CBS, 2013).

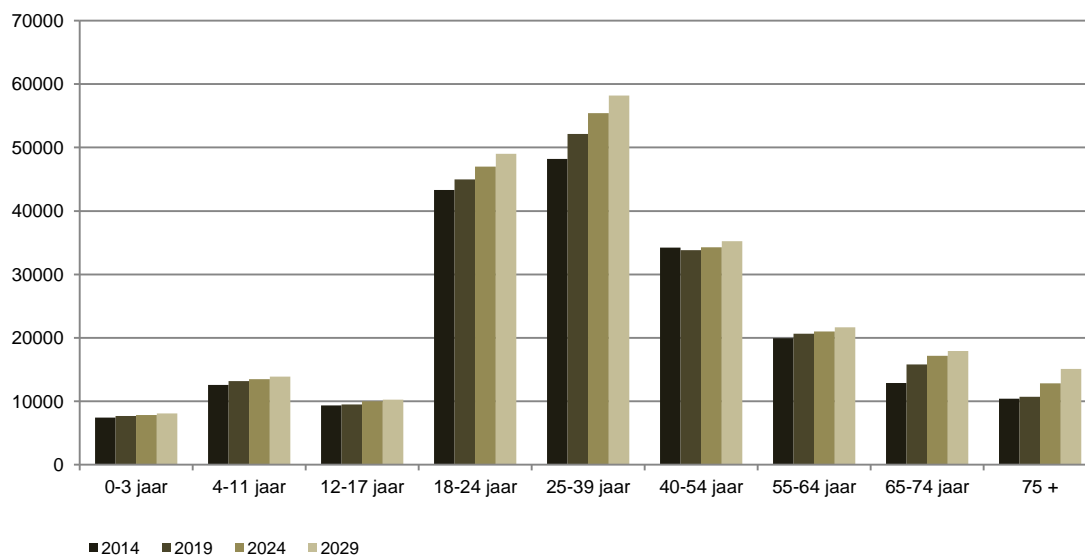
Ook de prognose van het aantal geboorten toont dat Groningers het nemen van kinderen uitstellen: vanaf 2016 zal het aantal geboorten jaarlijks nauwelijks toenemen. Pas na 2024 verwachten we een opleving in de jaarlijkse toename van het aantal geboorten.

Een andere belangrijke voorwaarde voor het krijgen van kinderen is het hebben van een partner. Het aantal singles wordt in de gemeente jaarlijks groter. Relatieontbinding en echtscheiding zijn hiervoor belangrijke factoren. Deze leiden er weer toe dat er minder kinderen komen.

Prognose naar leeftijdscategorie: met name groei van 65-plussers

De bevolkingsprognose voorspelt in de leeftijdsgroep 65-plussers de grootste toename. Tot 2029 zal hun aantal met bijna 10.000 toenemen (42 procent). Ook het aantal 25-39-jarigen zal opmerkelijk toenemen met ongeveer 20 procent. Het aantal Groningers in de leeftijd van 40 tot en met 54 jaar zal naar verwachting ongeveer hetzelfde blijven. Zie figuur 3.

Figuur 3: Verandering bevolkingsomvang per leeftijdsgroep, 2014-2029

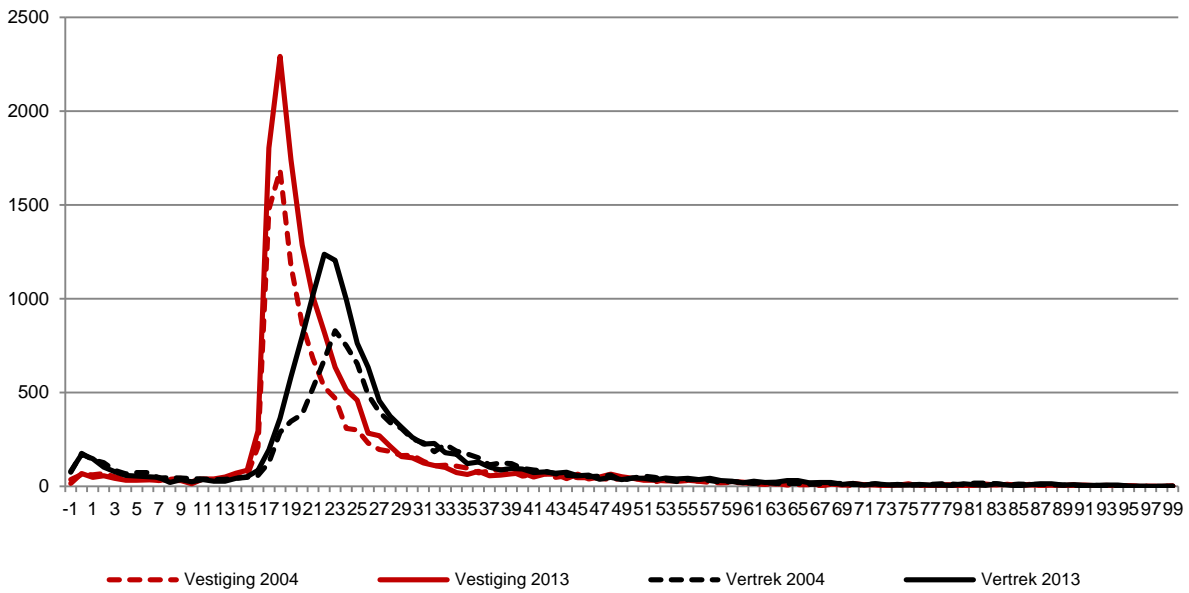

Verschuiving piekleeftijden vestiging en vertrek

De binnenlandse vestiging was in 2004 het hoogst onder de 17- tot en met 20-jarigen. Tien jaar later (2013) is dit aantal met bijna 2000 nog verder toegenomen. In 2013 is er in de 'piekleeftijden' van de binnenlandse vestiging echter ook een verschuiving zichtbaar. Figuur 4 laat zien dat deze piek nog steeds bestaat, maar dat er een 'extra piek' is bijgekomen rond de leeftijden 21 en 22.

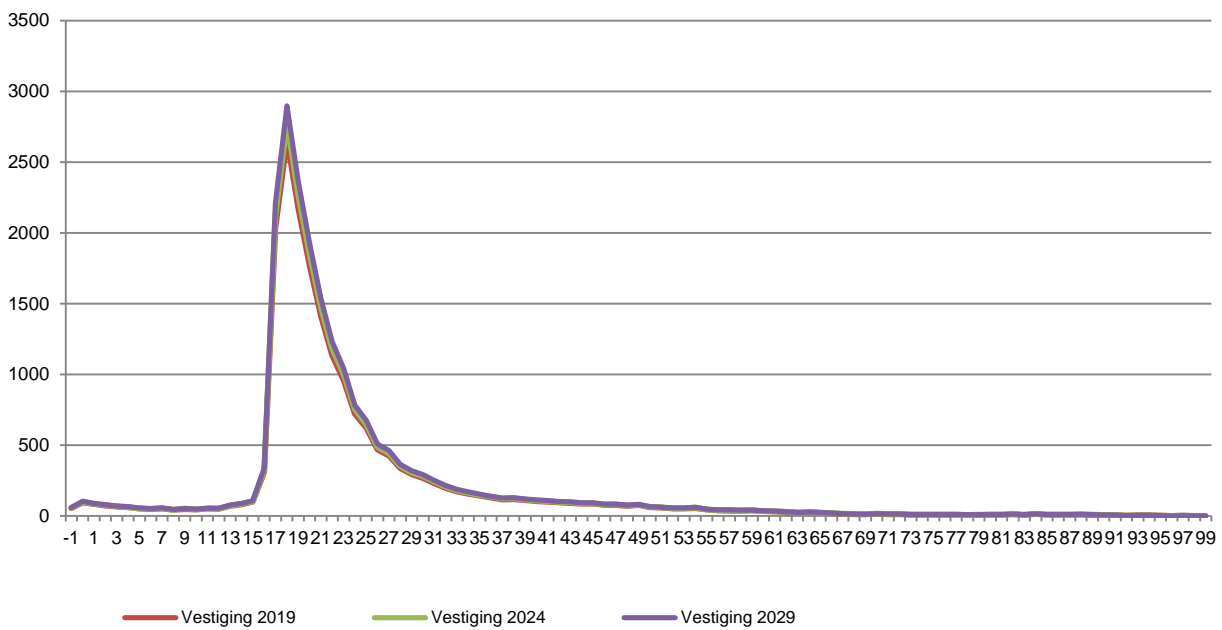
Het binnenlands vertrek was in 2004 het hoogst onder de 23- tot en met 25-jarigen. In 2013 is dit het hoogst onder de 21- tot en met 26-jarigen. Ook hier is er een verschuiving te zien in de 'piekleeftijden'. Zie figuur 4.

Figuur 4: Binnenlandse vestiging en vertrek naar leeftijd, 2004 en 2013

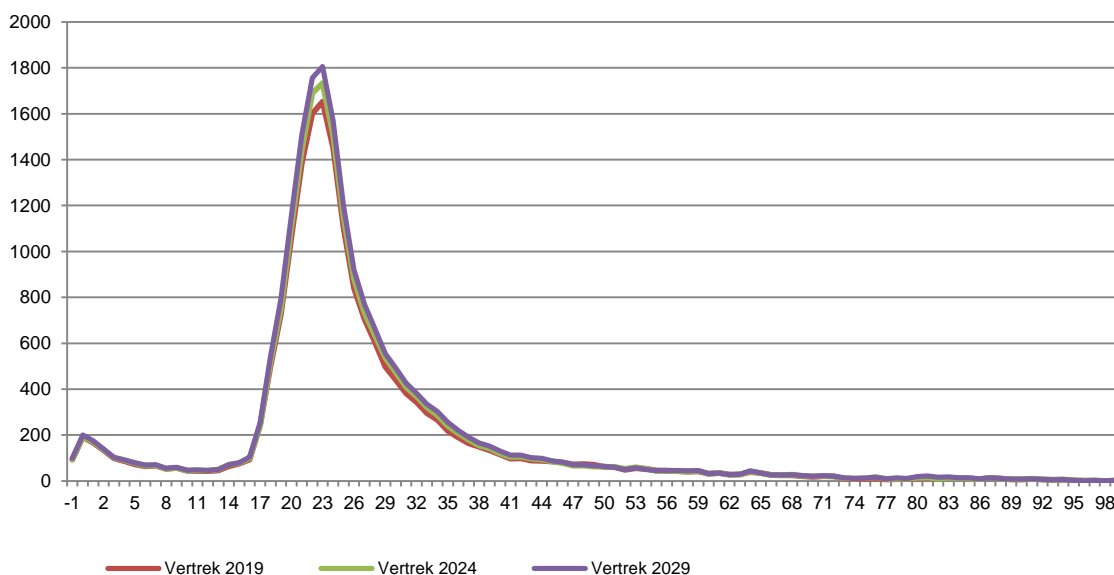

De migratieprognosecijfers voor Groningen de komende vijftien jaar, laten hetzelfde beeld zien: de binnenlandse vestiging zal het hoogst zijn onder de 17- tot en met 22-jarigen. Het binnenlands vertrek zal onder de 21- tot en met 26-jarigen het hoogst zijn. Zie figuur 5 en 6.

Figuur 5: Prognose binnenlandse vestiging naar leeftijd, 2019 tot en met 2024

Figuur 6: Prognose binnenlandse vertrek naar leeftijd, 2019 tot en met 2024

Ontwikkelingen op gebiedsniveau

De gemeente Groningen kent sinds 1 januari 2014 een nieuwe gebiedsindeling. De stad is onderverdeeld in vijf stadsdelen (Centrum, Oude Wijken, Zuid, Oost en West), veertien wijken en 106 buurten. Hieronder gaan we in op de meest opvallende ontwikkelingen op de gebiedsniveaus stadsdeel en buurt.

Stadsdeel Oude Wijken grootste groeier

Alle stadsdelen hebben over vijftien jaar meer inwoners dan nu. De stadsdelen Oude Wijken, Zuid en West zullen bijna even hard groeien, Oude Wijken groeit het hardst. Deze ontwikkelingen hangen vooral samen met de woningbouwplannen. De verwachting is dat in deze stadsdelen de woningvoorraad sterk zal uitbreiden.

Meeste vergrijzing in Paddepoel-Noord

Tot 2029 krijgt de gemeente er bijna 9.800 65-plussers bij. De bevolkingsprognose voorspelt dus een vergrijzingsgolf; het sterkst door een toename van de 70-74-jarigen.

De meeste toename van 65-plussers (1034) is te verwachten in Paddepoel-Noord. Ook in de Indische buurt, de Professorenbuurt, Beijum-West en in Beijum-Oost zet de vergrijzing door. Zie tabel 1 voor de cijfers. De meeste buurten (65 procent) zullen in 2029 echter wel minder senioren tellen dan gemiddeld in de stad Groningen.

Stadsdeel Oost zal zijn inwonertal voornamelijk in de leeftijden 0 tot en met 16 - en 45 tot en met 54 jaar zien dalen (zie de tabel voor 'Stadsdeel Oost' op pagina 7).

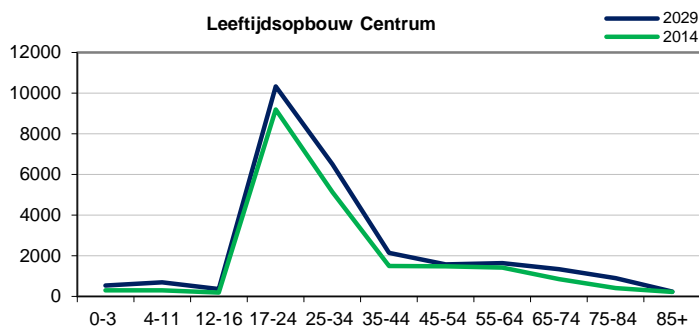
Tabel 1: Ontwikkeling 65-plussers per buurt, Groningen, 2014-2029

Jaar	Indische buurt	Professorenbuurt	Paddepoel-Noord	Beijum-West	Beijum-Oost
2014	601	268	1524	437	353
2015	620	300	1605	466	398
2016	643	336	1682	522	432
2017	659	362	1764	570	462
2018	691	380	1842	617	507
2019	728	412	1917	646	554
2020	766	437	1983	692	591
2021	805	466	2048	737	631
2022	829	496	2117	754	670
2023	865	526	2177	796	710
2024	901	548	2241	819	753
2025	933	587	2312	852	777
2026	956	610	2377	873	800
2027	979	633	2444	899	818
2028	1004	670	2496	919	842
2029	1019	701	2558	936	856
Toename	418	433	1034	499	503

In onderstaande tabellen en bijbehorende figuren kunt u terecht voor meer informatie over een *mogelijke* leeftijdsontwikkeling (2014-2029) per stadsdeel.

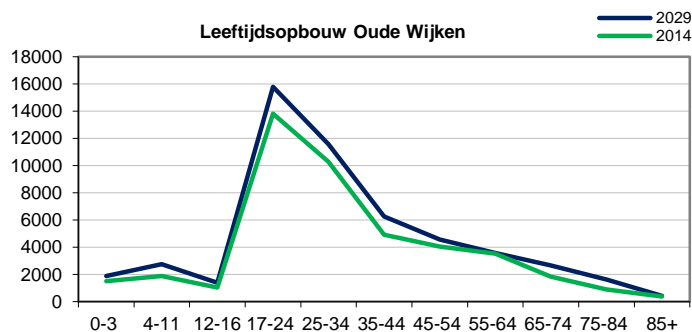
Stadsdeel Centrum

leeftijdscategorie	2014	2019	2024	2029	toe-/afname
0-3	300	516	526	535	235
4-11	303	493	652	691	388
12-16	186	244	309	362	176
17-24	9199	9769	10160	10341	1142
25-34	5143	5902	6299	6506	1363
35-44	1507	1668	1956	2145	638
45-54	1486	1587	1567	1576	90
55-64	1423	1499	1596	1640	217
65-74	846	1150	1279	1340	494
75-84	409	460	664	896	487
85+	216	190	208	235	19
Totaal	21018	23478	25216	26267	5249

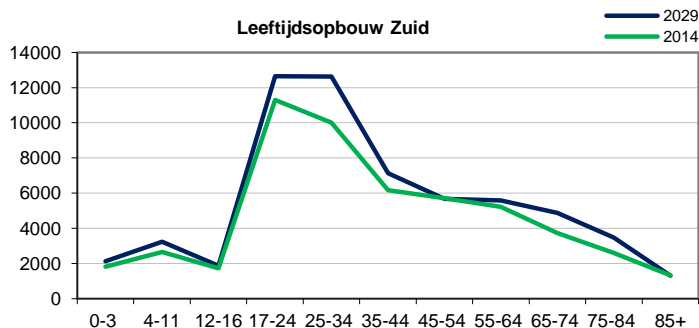
Stadsdeel Oude Wijken

leeftijdscategorie	2014	2019	2024	2029	toe-/afname
0-3	1518	1784	1830	1884	366
4-11	1882	2370	2681	2761	879
12-16	1056	1128	1300	1409	353
17-24	13820	14683	15179	15791	1971
25-34	10296	10711	11138	11590	1294
35-44	4918	5531	6056	6277	1359
45-54	4052	4263	4387	4584	532
55-64	3542	3532	3478	3588	46
65-74	1848	2339	2603	2676	828
75-84	898	926	1239	1624	726
85+	384	385	395	439	55
Totaal	44214	47652	50286	52623	8409

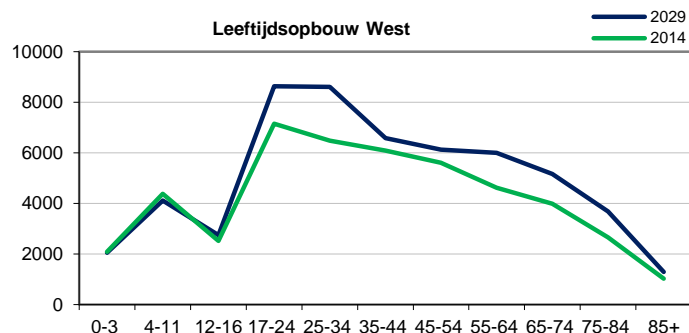
Stadsdeel Zuid

leeftijdscategorie	2014	2019	2024	2029	toe-/afname
0-3	1805	1978	2071	2129	324
4-11	2652	2913	3112	3236	584
12-16	1720	1646	1801	1871	151
17-24	11297	11543	11995	12648	1351
25-34	10009	11150	11997	12623	2614
35-44	6175	6114	6620	7136	961
45-54	5713	5691	5640	5669	-44
55-64	5221	5403	5449	5584	363
65-74	3730	4365	4685	4879	1149
75-84	2601	2448	2950	3472	871
85+	1320	1321	1282	1305	-15
Totaal	52243	54572	57602	60552	8309

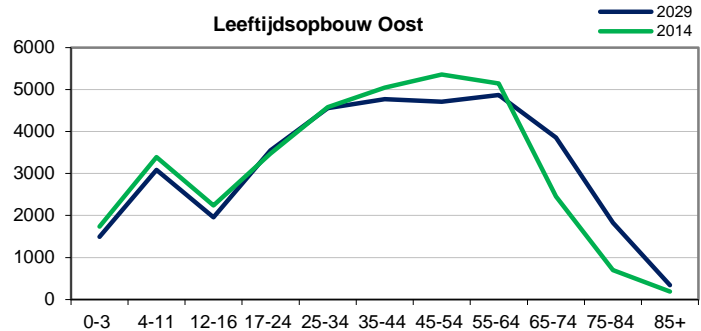
Stadsdeel West

leeftijdscategorie	2014	2019	2024	2029	toe-/afname
0-3	2086	1843	1909	2043	-43
4-11	4374	4058	3899	4111	-263
12-16	2517	2699	2748	2744	227
17-24	7155	7388	8074	8636	1481
25-34	6480	7428	8101	8603	2123
35-44	6091	5526	5816	6574	483
45-54	5605	6178	6078	6130	525
55-64	4611	5024	5565	5999	1388
65-74	3982	4568	4807	5157	1175
75-84	2653	2735	3211	3684	1031
85+	1025	1121	1206	1289	264
Totaal	46579	48568	51414	54970	8391

Stadsdeel Oost

leeftijdscategorie	2014	2019	2024	2029	toe-/afname
0-3	1740	1554	1508	1490	-250
4-11	3390	3335	3138	3089	-301
12-16	2243	1961	2050	1960	-283
17-24	3471	3446	3388	3549	78
25-34	4581	4467	4460	4554	-27
35-44	5042	4696	4739	4770	-272
45-54	5356	5033	4843	4707	-649
55-64	5144	5208	4932	4873	-271
65-74	2453	3374	3811	3859	1406
75-84	699	912	1385	1826	1127
85+	188	236	272	339	151
Totaal	34307	34222	34526	35016	709

Vergelijking met externe prognoses

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) maakt in samenwerking met het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) de tweejaarlijkse Pearlprognose op gemeenteniveau. Ook ABF-Research maakt een dergelijke prognose, de zogenaamde Primosprognose.

De resultaten van deze prognoses kunnen uiteen lopen. Dit kan worden veroorzaakt door bijvoorbeeld verschillen in aannames, in methodiek en de actualiteit van de gebruikte gegevens. Ondanks deze verschillen is de trend in alle prognose dezelfde: Groningen zal de komende jaren jaarlijks met ongeveer één procent blijven groeien (figuur 7).

Figuur 7: Bevolkingsontwikkeling gemeente Groningen 2014-2029 volgens verschillende prognoses

